

Qualitative

Quantitative

PREDNÁŠKA 4

8.11. 2024

Metódy analýzy kvalitatívnych dát (1)

- **Prednáška**
 - Fokusové skupiny
- Kódovanie a kategorizovanie kvalitatívnych dát
 - *naratívny prístup*
 - *tematická analýza*
- automatizované spracovanie kvalitatívnych dát
 - **Seminár**
 - Rozprava k prečítaným textom
 - Skúsenosti a feedback na interview

Domáca úloha na dnes

Prečítať

- Trtílek et al & Novák Bobulová et al. - odlišné príklady tematickej analýzy
- Braun & Clarke, 2006 o tematickej analýze – základný text každého kvalitatívneho výskumníka/výskumníčky + Illustrative Research Example 8.1 z Braun a Clarke 2013
- Čermák et al. In Řiháček, Čermák, Hytych, 2013 - o naratívnej analýze

2. Mať definitívny scenár interview

3. Realizácia a prepis jedného pološtruktúrovaného interview za skupinu (urobiť a prepísať jedno interview podľa konvencií transkripcie) – odovzdať prepisy vyučujúcej do 6. 11. 2024 do polnoci (na google drive)

Organizácia hodiny

- Prednáška 08.00-09.30
- Prestávka 09.30-09.40
- Prednáška 09.40 -10.35
- Prestávka 10.35-10.45
- Seminár (interview)
10.45-11.40

Fokusové (ohniskové) skupiny

Fokusové skupiny

- = výskumná metóda založená na voľných skupinových diskusiách, ktoré sa venujú určitej špecifickej otázke/otázkam
- = spoločensky situovaný typ komunikácie, kde participanti vyjednávajú o významoch určitých objektov/javov, vytvárajú nové významy a produkujú rozdielne (ale aj konsenzuálne) názory (Marková, 2003)
- **INTERAKCIA !**
- = ***miniatúra mysliacej spoločnosti*** (Moscovici, 1984)

Fokusové skupiny včera a dnes

- **20-e roky:** *Bogardus a Thurstone* – tvorba nástrojov na dotazníkový prieskum
- **40-e roky:** *Merton, Kendall, Fiske, Lazarsfeld* – skúmanie účinkov masovej komunikácie počas 2. svetovej vojny
- **70-e roky:** marketing (príprava a hodnotenie marketingových stratégií, produktov...)
- **80-e roky:** výskum zdravia (HIV/AIDS)
- **90-e roky:** výskum v oblasti vzdelávania, masmediálnej komunikácie, feministický výskum, sociológia a psychológia, politický výskum

- *If a political campaign is an effort to build a candidate and win an election, the information from the poll would provide the skeleton and the focus groups would supply the skin. Conducting a poll without doing focus groups is a lot like having an ice cream sundae without the whipped cream topping.*

(B. Bannon, Winning Campaigns Magazine, 2012)

Reprezentatívne prieskumy

- 1,000-1,500 respondentov
- Interviewovaní individuálne
- reprezentatívna vzorka
- vysoko štrukturované, zväčša uzavreté otázky, dotazník
- testuje špecifické hypotézy
- “meranie” postojov
- kvantitatívna analýza dát

Focus groups

- 6-10 participantov (v politike a marketingu aj viac)
- ak je téma stredne rôznorodá, stačí 3-5 skupín („teoretická saturácia“)
- interviewovaní spoločne
- členovia skupiny zdieľajú isté spoločné relevantné charakteristiky (napr. nerozhodnutí voliči)
- voľná štruktúra, otvorená diskusia
- má explorovať nové myšlienky/generovať hypotézy
- “porozumenie” postojom
- kvalitatívna analýza dát

Aká vzorka?

Závisí od teoretických východísk a typu analýzy (Braun & Clarke, 2013)

Table 3.3 Design by method of analysis (all suitable for small projects)

Method	Difficulty rating	Suitable types of research question	Suitable types of data	Sufficient data for a <i>small project</i>	Ideal sample & sampling approach
<i>Thematic Analysis</i>	Easy (especially experiential TA)	Any except language practice (need to map type of TA to type of research question, e.g. constructionist TA for construction questions)	Any, no ideal data	N=6–10 interviews N=2–4 <u>focus groups</u> N=10–50 participant generated textual N=10–100 secondary sources	Any (homogeneous sampling facilitates generating themes in small samples)
<i>Interpretative Phenomenological Analysis</i>	Easy	Experience (and understandings and perceptions)	Interviews are ideal; researcher-directed diaries, qualitative surveys and focus groups also used	N=3–6 interviews N=2–4 <u>focus groups</u> N=10–20 qualitative surveys/researcher-directed diaries	Homogeneous
<i>Grounded Theory Lite</i>	Moderate	Any except language practice (although GT generally places more emphasis on social processes than individual experiences); influencing factors is ideal (need to map type of GT to type of research question, e.g. constructionist GT for construction questions)	Any, but interviews are common	N=6–10 interviews N=2–4 <u>focus groups</u> N=10–50 participant generated textual N=10–100 secondary sources	Any (homogeneous facilitates generating categories in small samples)
<i>Pattern-based Discourse Analysis</i>	Moderate	Accounts of practice, representation, construction	Any, no ideal data	N=1–6 interviews N=1–2 <u>focus groups</u> N=10–40 participant generated textual N=1–50 secondary sources	Any (homogeneous facilitates generating patterns in small samples)

Výhody FG

Z hľadiska cieľov výskumu:

- umožňujú skúmať subjektívne chápania, názory, pohľady
- **umožňujú skúmať ako sú tieto prezentované, prepracované a vyjednávané v spoločenskom kontexte**
- nie sú viazané na nijakú špecifickú teóriu

Z praktického hľadiska:

- umožňujú pozbierať veľa dát rýchlo a celkom lacno

Nevýhody FG

Z hľadiska cieľov výskumu:

- **nehodia sa ak chceme kategorizovať alebo porovnávať typy jednotlivcov a ich názory**
- alebo ak chceme merať postoje, názory a presvedčenia (ALE niekedy áno – marketing, politika)

Z praktického hľadiska:

- nie je ľahké zhromaždiť viacerých participantov v tom istom čase na tom istom mieste
- náročné na moderátora
- náročné na prepis a analýzu

Úloha moderátora

- facilituje vyjadrenie názorov a otvára tému/y, o ktorých sa bude diskutovať
ALE: nekladie otázky každému participantovi osobitne, FG ≠ skupinové interview (ale v politike to neplatí!)
- zabezpečuje, aby sa dodržal program (téma a ciele) výskumu
- nabáda všetkých členov skupiny k účasti na diskusii
ALE: nemal by sa tváriť ako expert na daný problém, klásť navádzajúce otázky, prezentovať vlastné názory na tému alebo samotnú diskusiu
- musí vedieť zručne komunikovať

Chyby moderátora

- nevie počúvať
- a teda ani vhodne reagovať
- nedokáže zniest' ticho
- príliš veľa hovorí
- skáče do reči
- otrocky sa drží scenára

BOX 5.5 PARTICIPANTS WHO MAKE FOCUS GROUPS MORE CHALLENGING

As we know from real life, interaction with others – as individuals *and* in groups – can sometimes be challenging: different viewpoints, ‘personalities’ and interactional styles can produce tension. These create challenges for FG data collection. Various types of ‘difficult’ participant have been identified (see Krueger & Casey, 2009), including:

An (*self-appointed*) *expert* – someone who presents themselves as *the* expert on a topic, which can be a problem because people might defer to their ‘knowledge’. This can be managed by emphasising within the group that everyone has worthwhile opinions, and seeking views from different participants.

A *dominant talker* – someone who dominates the conversation and prevents others from contributing. This can be managed through non-verbal indications of disinterest (e.g. lack of eye contact, turned-away posture and not using guggles) and through explicitly asking others for their views.

A *shy* or *quiet* participant – tends to say little, or speak quietly. The moderator needs to put extra effort into encouraging participation, which they can do through non-verbal indications of interest which reinforce participation (such as making eye contact, nodding, use of guggles), and through verbal reinforcements when they do contribute. Gently asking them for their views might also help (e.g. ‘Amy, we haven’t heard from you on this; do you have any thoughts to share?’).

A *bored* or *restless* participant – someone who engages in a range of behaviours that signal disinterest – such as looking around, tapping a pen, doodling. They may provide a distraction to other participants. The moderator needs to try to engage their interest. In addition to strategies for shy or quiet participants, a direct approach of using their name and asking for views may be useful.

Concerns about getting everyone to contribute (a lot) do reflect an implicitly realist and **essentialist** view of participants and data collection, where participants are vessels of information, and come to the FG more or less willing to spill that content. If we take a constructionist view, and see FG data produced within the immediate context (Wilkinson, 1998a), then the ways FG participants behave is *part of the context* of data-generation (Hollander, 2004). Indeed, the emphasis on the need to focus on, and analyse, interaction (Kitzinger, 1994b) partly reflects this concern. However, as much as this is a theoretical concern, it’s also important to keep in mind the experience of participants; a dominating or silencing group member may make taking part unpleasant for other participants.

*L’udia vo fokuse sú rôzni,
čo s tým...*

(Braun a Clarke, 2013)

Príklad „scenára“ fokusu v akademickom výskume: dilemma

- Ste špičkovými lekáorskými poradcami na Ministerstve zdravotníctva. Vašou dnešnou prvoradou úlohou je zastaviť šírenie epidémie AIDS/HIV. HIV pozitívni ľudia a ľudia chorí na AIDS sú chránení lekáorským tajomstvom. Inak povedané, lekár nesmie povedať ani svojim kolegom, ani partnerovi chorého a ani nikomu inému, že pacient je nositeľom vírusu. Ak sa však pacient nespráva zodpovedne, môže nakaziť iných ľudí. Ako skupina poradcov ministra zdravotníctva ste zodpovední za verejné zdravie. Ako by ste poradili ministrovi pri riešení tejto dilemy?

Plichtová, J. & Štulrajter, M. (2001). Sociálne reprezentácie individuálnych práv v diskurze mladej generácie. *Československá psychologie*, 45, 3, 226-242.

Dokumentácia a prepisy

- to isté ako interview
- z prepisu musí byť jasné, kto je kto (na začiatku sa dohodnúť, že sa každý predstaví)

AS, as I said on mine quite a few people have tattoos to represent something erm, like just off the top of my head Angelina Jolie has the birthdays of each of her children tattooed on to her wrist so quite- a couple of people erm, would have tattoos to represent meaning or show dedication of some sorts perhaps

Mod: Okay so that is like personal significance kind of personal meaning okay.

Mandy: All of my tattoos that I've got mean something to me erm, I've got my name in Japanese on my wrist ((shows the group this tattoo))

Mod: Okay cool

Mandy: Erm ,I wanna get another tattoo and I wanna make sure that because obviously they're they're gonna be there for rest of my life that they're gonna mean something to me and I like the look of them.

Mod: Okay

Jo: I've designed all my own tattoos erm, primarily due to the kind of it- it's more of a spiritual path that I follow so each tattoo that I've got at the moment represents a certain stage in my kind of spiritual path that I've learnt things as I've been going on, kind of increased what it is that I'm doing, erm the imagery has kind of come to me as I've been going along and that's kind of translated into kind of body work, but the piercings are purely for sexual gratification only so

Mod: Okay

David: I think you mentioned cos like, I can't mention anything about myself but I think you mentioned the fact that a lot of people get them in some sort of defiance from their parents because they can.

((General laughter))

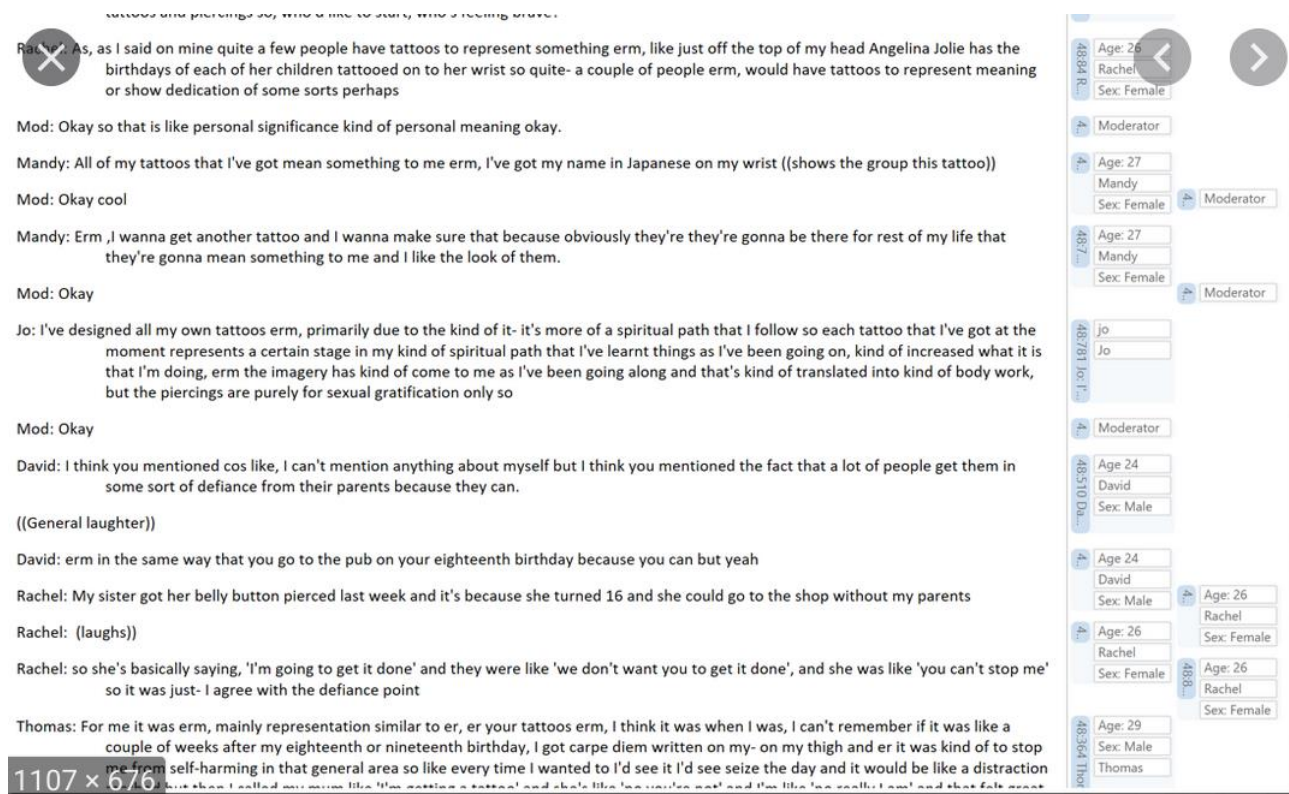
David: erm in the same way that you go to the pub on your eighteenth birthday because you can but yeah

Rachel: My sister got her belly button pierced last week and it's because she turned 16 and she could go to the shop without my parents

Rachel: (laughs)

Rachel: so she's basically saying, 'I'm going to get it done' and they were like 'we don't want you to get it done', and she was like 'you can't stop me' so it was just- I agree with the defiance point

Thomas: For me it was erm, mainly representation similar to er, er your tattoos erm, I think it was when I was, I can't remember if it was like a couple of weeks after my eighteenth or nineteenth birthday, I got carpe diem written on my- on my thigh and er it was kind of to stop me from self-harming in that general area so like every time I wanted to I'd see it I'd see see the day and it would be like a distraction

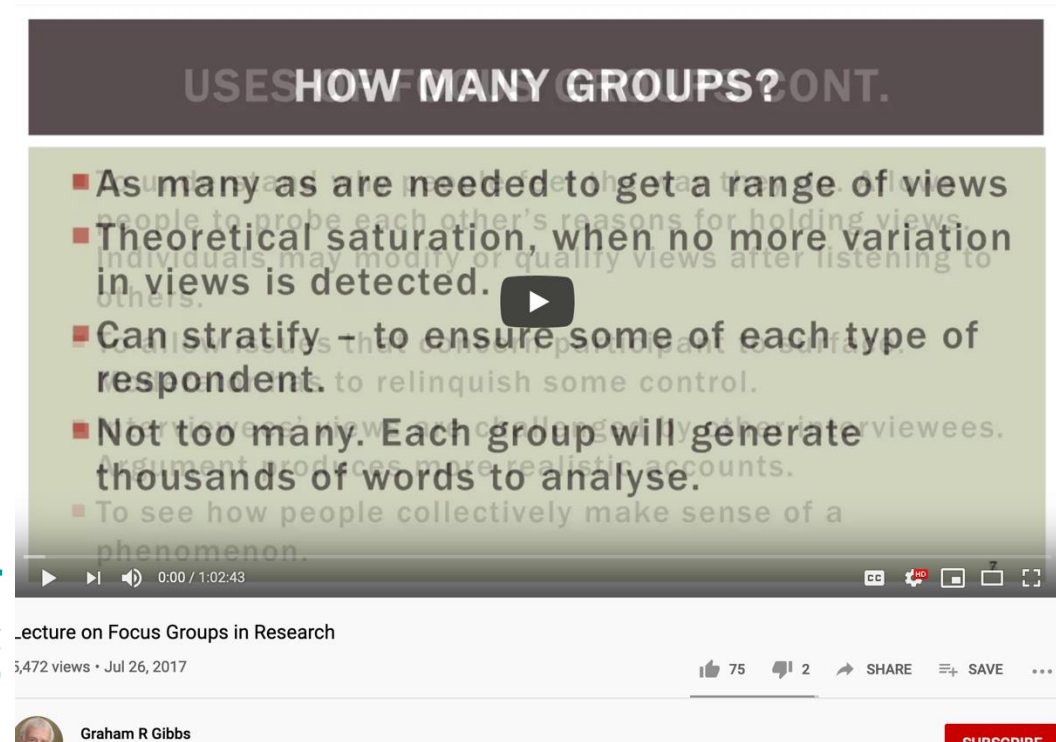

Video

- <https://www.youtube.com/watch?v=pZULyGYd64E>

- Príklad dobrého a zlého vedenia FG:

<https://www.youtube.com/watch?v=Auf9pkuCc8k>

USE HOW MANY GROUPS? ONT.

- As many as are needed to get a range of views
- Theoretical saturation, when no more variation in views is detected.
- Can stratify – to ensure some of each type of respondent.
- Not too many. Each group will generate thousands of words to analyse.
- To see how people collectively make sense of a phenomenon.

0:00 / 1:02:43

Lecture on Focus Groups in Research
5,472 views • Jul 26, 2017

75 2 SHARE SAVE ...

Graham R Gibbs

SUBSCRIBE

Kódovanie a kategorizovanie

Čo to je?

Dve stratégie analýzy textu

- Viac alebo menej striktná sekvenčná analýza textu s cieľom **rekonštruovať štruktúru** textu a prípadu.
 - *naratívna analýza* (v sociológii a etnológii: biografická metóda)
- Kódovanie materiálu s cieľom **kategorizovania** a/alebo **vytvárania teórie**
 - *tematické kódovanie* (tematická analýza, IPA)
 - *teoretické kódovanie* (grounded theory, diskurzívna analýza)
- **Kódovanie** = priradovanie jednotiek významu častiam textu
- **Kategorizovanie** = spájanie kódov do jednotiek vyššieho rádu

Aká jednotka analýzy?

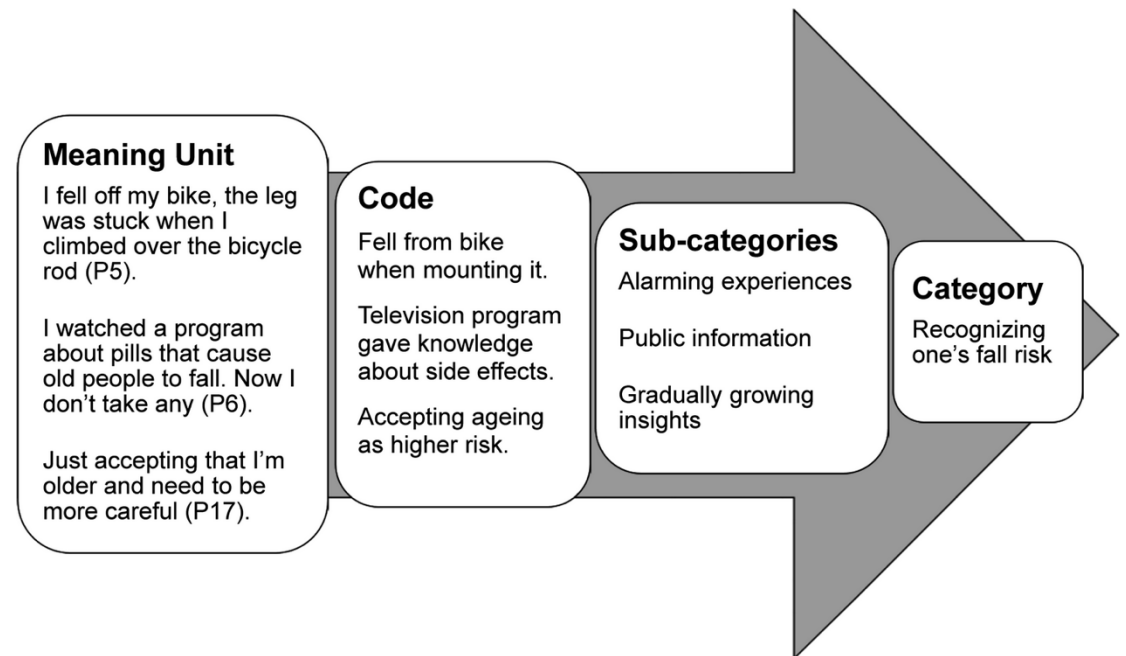
- slovo
- niekoľko slov
- veta
- niekoľko viet/odsek
- celý rozhovor/dokument (jednotlivec/prípád)
- súbor dokumentov
- udalosť

Fall Risk Awareness and Safety Precautions Taken by Older Community-Dwelling Women and Men—A Qualitative Study Using Focus Group Discussions

Fig 1

Transforming meaning unit into category.

Examples of the transformation process from meaning unit to category using qualitative content analysis.

doi: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0119630.g001>

Príklady 1-2:

https://docs.google.com/document/d/11-FTQ_dA-FwZ8y7F2mGsHZA08UoIQLEL/edit

4 kroky kvalitatívnej analýzy podľa Alana Brymana

- Bryman:
<https://www.youtube.com/watch?v=7X7VuQxPfpk>
- Tematické kódovanie:
https://www.youtube.com/watch?v=B_YXR9kp1_o

The image shows a YouTube video player. The video content is a presentation slide titled "Analysis. Bryman suggests these stages". The slide lists "Stage 1" with four bullet points: "Read the text as a whole, Make notes at the end", "Look for what it is about", "Major themes", and "Unusual issues, events etc". The fourth point is further detailed: "Group cases into types or categories (may reflect research question – e.g. male and female)". The video player interface includes a play button, a progress bar at 0:00 / 9:36, and a video title "Coding Part 1: Alan Bryman's 4 Stages of qualitative analysis" with 227,428 views and a date of Oct 24, 2011. The video player also shows engagement metrics: 951 likes, 22 comments, and options for share, save, and more.

Analysis. Bryman suggests these stages

Stage 1

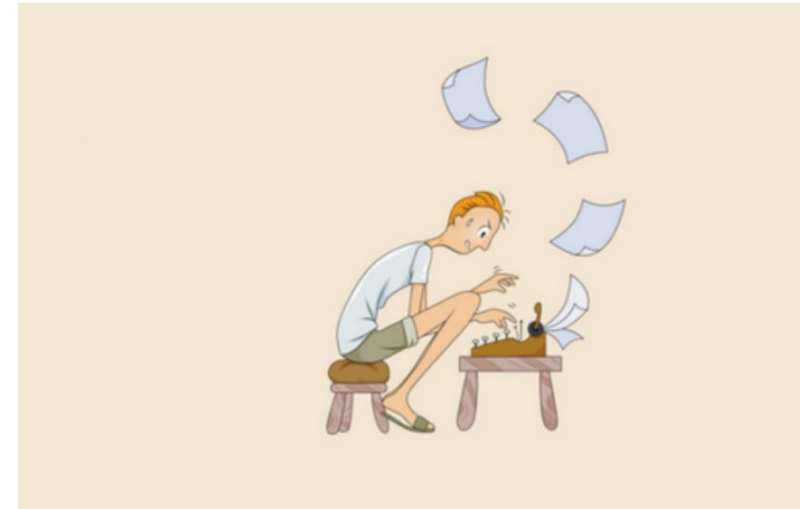
- Read the text as a whole, Make notes at the end
- Look for what it is about
- Major themes
- Unusual issues, events etc
- Group cases into types or categories (may reflect research question – e.g. male and female)

Coding Part 1: Alan Bryman's 4 Stages of qualitative analysis
227,428 views • Oct 24, 2011

Naratívna analýza

Naratívna analýza

- **Cieľ:** zachytiť celé rozprávanie, skúmať jeho štruktúru, skúmať, ako súvisí so širším kontextom
- **Každé rozprávanie:** začiatok, stred, koniec
- *na rozdiel od tematickej analýzy*
nerozkladá text na súčiastky
- *zaujíma nás jeden* **prípado/príbeh ako celok**, *nie výskyt jednej témy naprieč prípadmi (tém je viac, naratív je len jeden)*
- dôraz na to, **ako je príbeh rozprávaný**, *nie na to, čo sa hovorí (obsah)*

Charakteristiky naratívu/príbehu

- Rozprávač ho rozpráva ako **logicky časovo a príčinnne usporiadaný** (ale pre nás to nemusí dávať logiku)
- Často veľmi **zložitá chronológia**
- **Dynamické** rozprávanie príbehu – rámcované minulými pocitmi (nie „objektívne“)
- **Performatívne** (rozprávač aktívne konštruuje svoju identitu)
- **Kultúrne variácie** vo forme príbehov
- Niekedy: „*Premostenie kultúrnej histórie s osobnou biografiou*“ (Plummer, 2001)

Naratívne štruktúry (Labov, 1972)

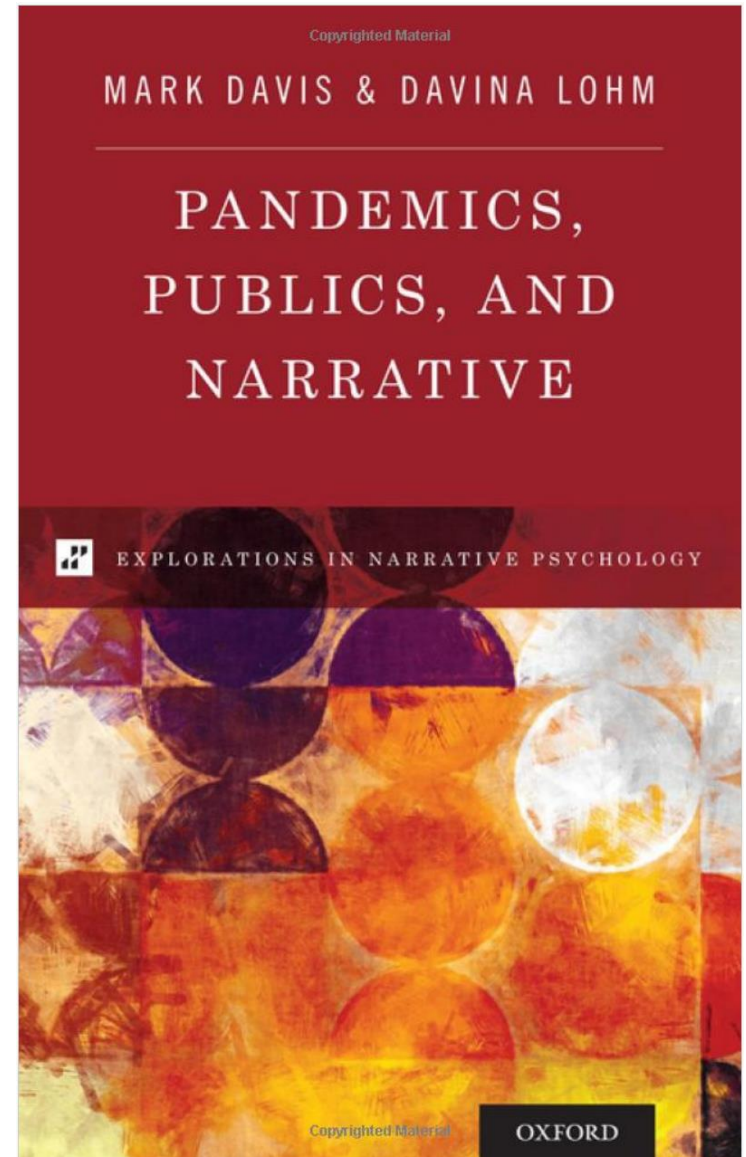
- **Abstrakt:** *O čom je príbeh?*
- **Orientácia:** *Aký je kontext príbehu?*
- **Komplikácie konania/zápletka:** *Čo posúva konanie v príbehu dopredu?*
- **Hodnotenie:** *Čo je ponaučením z príbehu?*
- **Rozuzlenie:** *Čo sa nakoniec stalo?*
- **Záver (coda):** *Ako rozprávač signalizuje, že príbeh sa skončil?*

Príbeh má:

- **Zápletku** (dynamické napätie, ktoré drží príbeh pokope a posúva ho dopredu)
- **Epizódy**: autobiografické udalosti, ktoré sú pre príbeh centrálné
- **Témy**
- **Postavy**
- **Perspektívu**, z ktorej sa príbeh rozpráva

Príklad

- *Kapitola Čermáka a kol. “Narativní analýza” v knihe Řiháček, Čermák Hytych: Kvalitativní analýza textu: 4 přístupy.*
- **Otázky v NA**
- Proč byl daný příběh vyprávěn právě tímto způsobem? Jaký význam nese tento způsob vyprávění?
- Jakým způsobem vypovídá daný způsob vyprávění o specifické životní zkušenosti účastníka/ce výzkumu? (Čermák, 2002; Riessman, 1993)

Tabulka 4.1 Příklady výzkumných otázek v rámci uvedených dimenzí

Dimenze	Obsahová	Formální
Holistická	Jaká poselství obsahují/vyjadřují příběhy žen s rakovinou prsu?	Jaké varianty narativních struktur se objevují v příbězích žen s rakovinou prsu?
Kategoriální	Jaké copingové strategie se objevují v příbězích žen s rakovinou prsu?	Jaké lingvistické prostředky se objevují v příbězích žen s rakovinou prsu?

Rámeček 4.15 Transkripce části příběhu Hannelore (podtržené části textu jsou syžetem, nepodtržené fabulí)

12. Ten nádor byl hrozně velikej, ale ten lékař, ke kterému jsem přišla, tak mi prostě řekl diagnózu, že teda to vypadá na operaci, a že teda abych počítala spíš s ablací, protože to je strašně velký, a že by mi teda nejdřív nabídnul zmenšovací chemoterapii
13. a já jsem prostě – když řekl slovo chemoterapie, tak to bylo pro mne tak strašný, a on docela byl – asi mě odhad dobře, protože na mne docela tak zhurta: „Co blázníte, jako, chemoterapie – já jsem ji před čtyřma rokama sám jako absolvoval, a tak – jsem tady a to bude dobrý. Akorát vám vypadaj vlasy“. Já říkám: „Ty vlasy, to pro mě není vůbec důležitý,
14. já se bála tohohle“, protože fakt i rok před tou nemocí mi umřela kamarádka – jako na rakovinu plic. Taky chodila na chemoterapii a taky ozařování a prostě – taky, to bylo rakovina se rovná smrt. Neznala jsem nikoho, kdo by prostě to přežil.
15. No, takže – to bylo takový dost hrozný, no ale nějak – jak jsem se dostala do tý léčby... měla jsem štěstí na ty lidi, který tam byli, který byli dál v tý nemoci, takže jsem najednou viděla, že vlastně se o tom mluví jako o chřipce [zasmání], jakože vůbec jako to. A měla jsem výhodu, že jsem měla kolem sebe lidi, který se mnou chtěli o tom furt mluvit a já taky teda.
16. Takže jsem se z toho opravdu vymluvila – no, všechno to probíhalo úplně úspěšně [povzdech], pak teda ty chemoterapie byly docela dobrý... Je fakt, že pak s tou operací, po těch čtyřech chemoterapiích to bylo trochu horší, můj zdravotní stav se už zhoršil dost, protože ta operace mě opravdu hodně porazila, že ta síla – už jí nebylo tolik, no.
17. Ale zase taky – prostě mám kamarádku, co má velkou rodinu a jezděj na celý léto pryč, takže když jsem skončila všechny chemošky, tak mě vzali s sebou na dovolenou na soukromou chalupu, s vnučkama, já nevím, se všema lidma [zasmání]. Já jsem s nima byla asi čtrnáct dní a chodila jsem bez paruky a potom

• Fabula a sujet

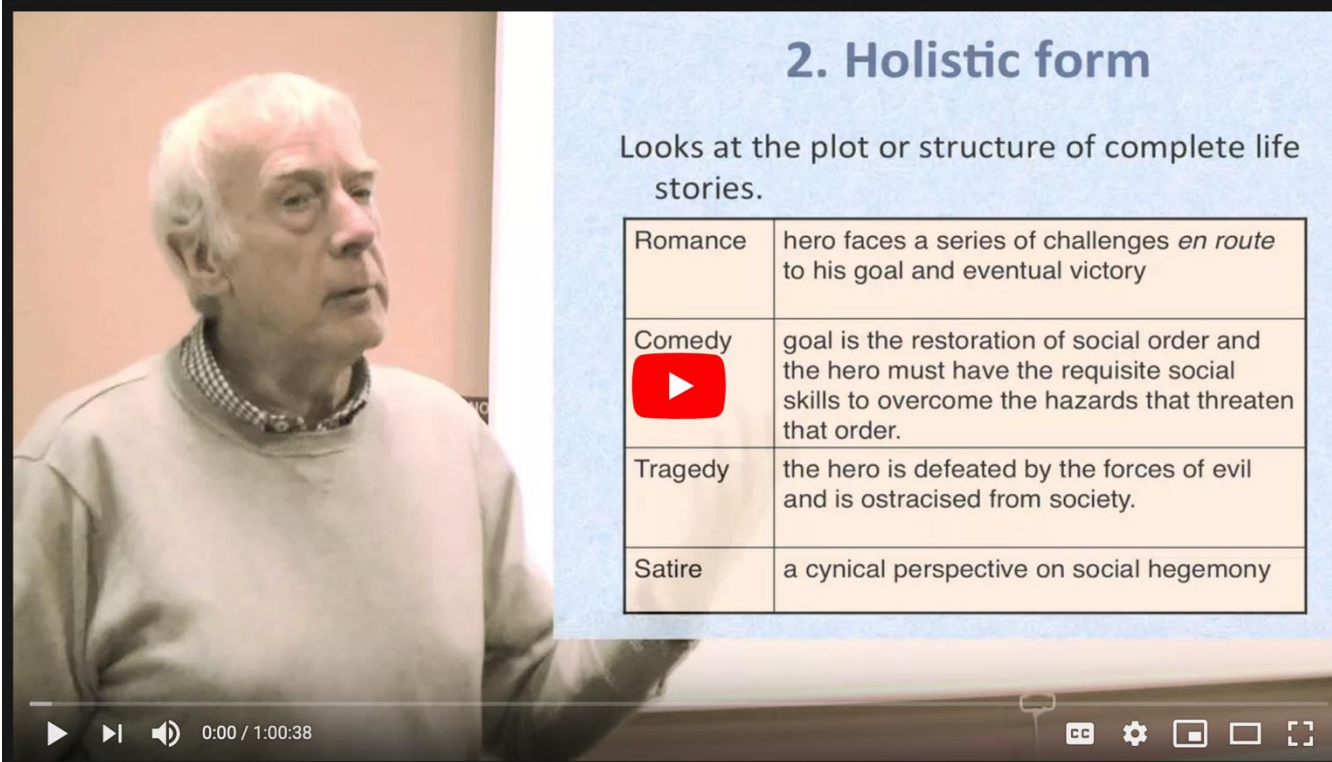
- Fabula je logicko-příčinným základem epického díla, ale tento základ se v sujete často narúša (dílo sa môže začať smrťou hrdinu, až potom sú opísané okolnosti okolo nej).
- Sujet – literárne stvárnenie epickej alebo dramatickej fabuly; usporiadanie dejových zložiek v konkrétnom diele.

Hannelore

- 1) Události předcházející onemocnění
- 2) Boj s rakovinou
- 3) Návrat do „normálního života“.
- *Hannelore své zkušenosti onemocnění rakovinou prsu vtiskuje výraznou a čitelnou konfiguraci.*
- *Celkovým tvarem Hannelorina vyprávění je tvar písmene U.*
- *Príbeh sestupuje na dno, kde po hrozivých komplikáciách nastáva šťastný obrat.*

Naratívna analýza

- <https://www.youtube.com/watch?v=ZJbnPKJmrpY>

The video player shows a man in a light-colored sweater pointing at a slide. The slide is titled "2. Holistic form" and contains a table with four rows: Romance, Comedy, Tragedy, and Satire. The Comedy row has a red YouTube play button icon in the first column.

2. Holistic form

Looks at the plot or structure of complete life stories.

Romance	hero faces a series of challenges <i>en route</i> to his goal and eventual victory
Comedy	goal is the restoration of social order and the hero must have the requisite social skills to overcome the hazards that threaten that order.
Tragedy	the hero is defeated by the forces of evil and is ostracised from society.
Satire	a cynical perspective on social hegemony

The analysis of narratives

52,529 views · Feb 21, 2015

602 10 SHARE SAVE

Tematická analýza

Typy tematickej analýzy

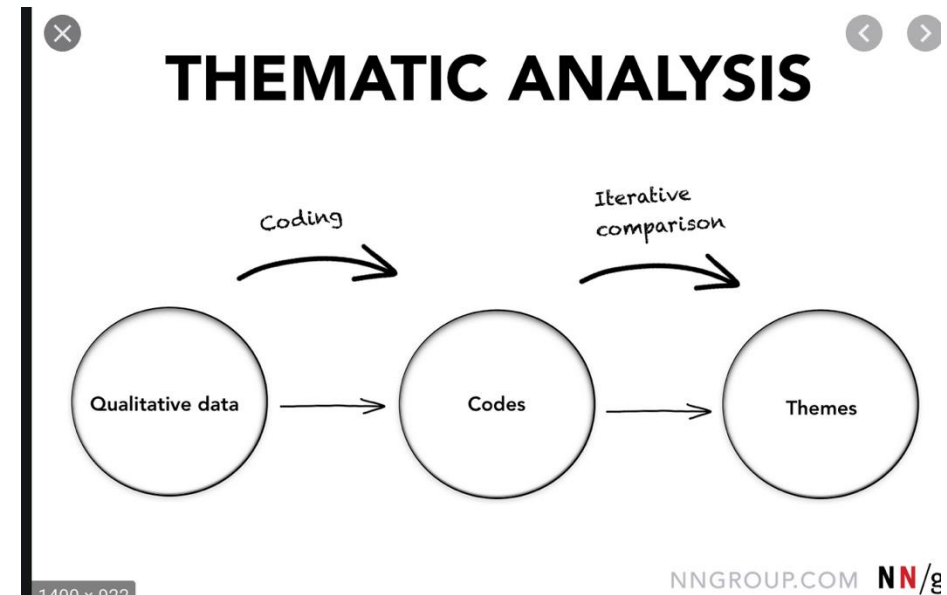
Table 8.1 Overview of pattern-based analytic methods

Basic method	What is it?	Varieties?	What is it?
Thematic Analysis (TA)	A method for identifying themes and patterns of meaning across a dataset in relation to a research question; possibly the most widely used qualitative method of data analysis, but not 'branded' as a specific method until recently (see Braun & Clarke, 2006)	Inductive TA	Aims to generate an analysis from the bottom (the data) up; analysis is not shaped by existing theory (but analysis is always shaped to some extent by the researcher's standpoint, disciplinary knowledge and epistemology)
		Theoretical TA	Analysis is guided by an existing theory and theoretical concepts (as well as by the researcher's standpoint, disciplinary knowledge and epistemology)
		Experiential TA	Focuses on the participants' standpoint – how they experience and make sense of the world
		Constructionist TA	Focuses on how topics are constructed and also how accounts construct the world
Interpretative Phenomenological Analysis (IPA)	Developed by British health psychologist Jonathan Smith and colleagues; focuses on how people make sense of their lived experience; can be used to analyse individual cases or to generate themes across a small group of participants (see Smith et al., 2009)	IPA	IPA is phenomenological because it is concerned with how people make sense of their lived experiences (phenomenology is focused on how people perceive and talk about objects and events); it is interpretative because understanding how people make sense of experience is achieved through interpretative activity on the part of the researcher

(Continued)

Tematické kódovanie...

- Pri **porovnávaní skupín** definovaných **a priori** (výskumná otázka).
- Procedúra pozostávajúca z viacerých krokov.
- Pološtruktúrované interview.

Tematické kódovanie...

1. Analýza jednotlivých prípadov

- **krátky opis** každého prípadu
- typický výrok (motto), relevantný opis osoby (vek, profesia..)
- **centrálne témy** týkajúce sa skúmanej oblasti
- tvorba **systemu kategórií** pre jednotlivé prípady (otvorené a selektívne kódovanie)
- vytvorenie **tematickej štruktúry**

2. Porovnanie tematickej štruktúry jednotlivcov a skupín

- porovnávanie všetkých prípadov
- modifikovanie tejto štruktúry, ak sa objavia protichodné príklady

Príklad 3-6: subjektívne definície technológií (informatici, spoločenskí vedci, učitelia) https://docs.google.com/document/d/11-FTQ_dA-FwZ8y7F2mGsHZA08UoIQLEL/edit

6 fáz tematickej analýzy

Table 1: Phases of Thematic Analysis

Phase	Description of the process
1. Familiarising yourself with your data:	Transcribing data (if necessary), reading and re-reading the data, noting down initial ideas.
2. Generating initial codes:	Coding interesting features of the data in a systematic fashion across the entire data set, collating data relevant to each code.
3. Searching for themes:	Collating codes into potential themes, gathering all data relevant to each potential theme.
4. Reviewing themes:	Checking in the themes work in relation to the coded extracts (Level 1) and the entire data set (Level 2), generating a thematic 'map' of the analysis.
5. Defining and naming themes:	Ongoing analysis to refine the specifics of each theme, and the overall story the analysis tells; generating clear definitions and names for each theme.
6. Producing the report:	The final opportunity for analysis. Selection of vivid, compelling extract examples, final analysis of selected extracts, relating back of the analysis to the research question and literature, producing a scholarly report of the analysis.

Ako identifikovat' témy

(Braun & Clarke, 2013)

BOX 10.1 GOOD QUESTIONS TO ASK YOURSELF IN DEVELOPING THEMES

- Is this a theme (is it just a code or a subtheme)?
- Is there a *central organising concept* that unifies the data extracts?
- What is the quality of this theme? Does the central organising concept tell me something meaningful about a pattern in the data, in relation to my research question?
- Can I identify the boundaries of this theme? What does it include and exclude?
- Are there enough (meaningful) data to support this theme? Is the theme too 'thin'?
- Is there too much going on in the theme, so that it lacks coherence? Are the data too diverse and wide-ranging? Would using subthemes resolve this problem? Or should it be better split into two or more themes, each with their own central organising concept?
- How does this (potential) theme relate to other (potential) themes? Is the relationship between (potential) themes hierarchical or linear?
- What's the overall story of my analysis? How does this theme contribute to that overall story?
- Is the central organising concept reflected in the title I have given to the theme (see Chapter 11)?

Ako začat' kódovat' (Braun & Clarke, 2013)

Table 9.2 Coding in thematic analysis: a worked example of the early stages

Data	Codes
Moderator: What do you think about the modern lifestyle and weight and obesity? Do you think that's had a big effect?	
Sally: I think it's had a huge effect because I remember, say forty years ago, we had a lot more industry in this country, so people were actually what you might call working harder. I know we all work hard, but erm working more...	Important factor influencing obesity Modern lifestyles are sedentary Lack of physical work nowadays Hard physical work is beneficial to avoid obesity Times have changed
?: ((in overlap)) Physically.	
Sally: ...physically harder. Erm and, you know, we didn't all have cars. So like my Mum used to walk two or three miles to go to the train station to go another ten miles to work, you know, it was like there was a lot more impact. There was no bus for her so she had to walk. And nowadays we think 'oh I can't do that, can't miles to go and do that' ((laughs)).	Lack of exercise Times have changed Choice and exercise (none in past) Physical activity was an integral part of life in the past Humans as naturally lazy Exercise as negative (chore and burden) Implicit <i>ideal</i> person is fit/physically active and thin
Rebecca: Take the car yeah.	Humans as naturally lazy
Sally: Yeah exactly.	
Rebecca: Yeah.	
Sally: Erm and I think over the decades as technology's advanced, we've suddenly... our lifestyle has changed and it's had an impact on society now. So we've got kids growing up who are going um ((pause)) who are growing up thinking 'oh well if I just jump in the car', you know, 'Mum'll take me to so and so' or...and they're not in that sort of exercise is a luxury. You go and you have to motivate yourself to go to the gym. Where at one time you didn't have to go to a gym because you worked physically or whatever, and now we have to motivate and I'm not motivated. ((laughs))	Times have changed Negative impacts of technology Different lifestyles Kids learn bad habits from parents (laziness is learnt behaviour) Exercise as negative (inherently unpleasant) Exercise is not a natural desire or activity for humans (humans are naturally lazy) Exercise is a necessary evil of modern life Exercise isn't part of <i>everyday</i> life Choice and exercise (we have it, but won't do it) Exercise as exceptional and expensive Exercise requires something extra (willpower/discipline)

Data	Codes
	Not being motivated is a common story (laughter suggests <i>ideal</i> person is motivated to exercise)
Judy: I think modern technology, like allows you to be lazy as well cos you don't have to do things for yourself. You can get machines and stuff to do things for you.	Modern technology facilitates obesity Convenience of modern lifestyles is hard to resist Humans are naturally lazy
?: Mm-hm.	
Anna: My friends that live up in Manchester and London, they find it's actually erm easier to buy food on the way home, kind of like take-out and stuff or go out for a meal, than it is actually to go home and start cooking something if you like finish work at eight or nine o'clock at night or something.	Big cities = modern lifestyles Modern lifestyles = long working hours Time poor (money rich) Convenience (pre-prepared food) Home cooking as onerous (time, effort)
?: Mm-hm.	
Anna: Erm which I guess fuels the fact that people essentially may not be eating food that's, you know, healthy ((laughs)).	Forced into unhealthy eating by modern lifestyles Eating out/not cooking = unhealthy eating Categorisation of food (healthy/unhealthy; good/bad)
Judy: Yeah if people are working hard they want something quick which tends to be the unhealthy food rather than the healthy food.	Common-sense association of working hard and wanting 'convenient' (i.e. quick) food Categorisation of food (healthy/unhealthy; good/bad) Unhealthy food = quick/convenient; healthy food = slow/inconvenient
?: Yeah.	
?: Yeah.	
Carla: And then their children are growing up not know- having the faintest idea to even cook or prepare food. And also, like you said, the modern technology, it's like MSN, kids live on it.	Modern lifestyle: bad for adults; bad for children Kids don't know <i>how</i> to cook Children engage in sedentary 'play' Children's socialisation is inadequate Who is responsible (for children's 'not knowing')? Implicit parent blaming Technology is unhealthy

Tematická analýza Braun a Clarke, 2006

Ako ženy hovoria o svojej vagíne...
(Braun & Wilkinson, 2003)

- induktívny **vs.** teoretický prístup
- manifestné **vs.** latentné obsahy
- esencialistický/realistický **vs.** konštrukcionistický prístup

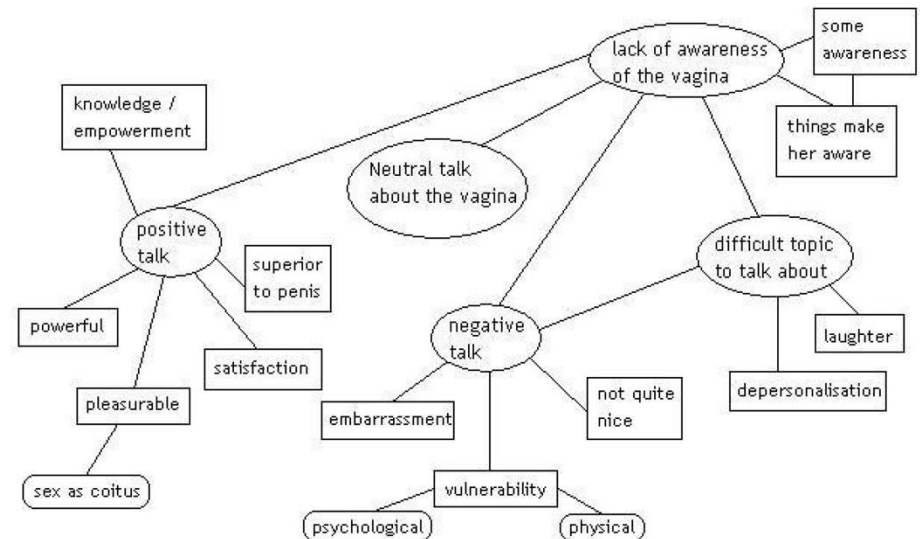

Figure 2: Initial thematic map, showing five main themes (final analysis presented in Braun & Wilkinson, 2003).

Ako ženy hovoria o svojej vagíne...

(Braun & Wilkinson, 2003)

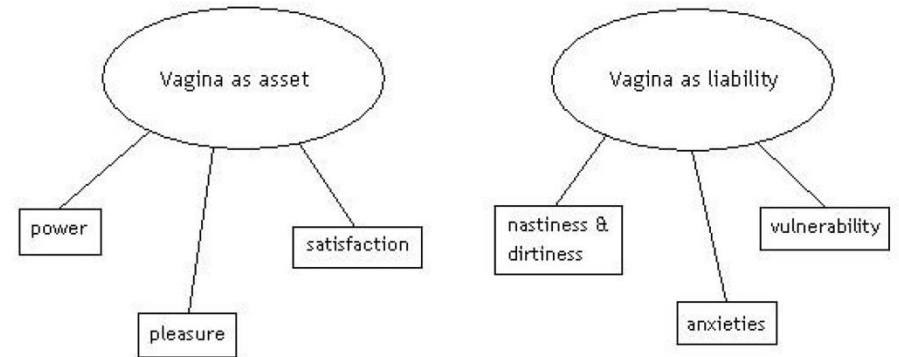

Figure 4: Final thematic map, showing final two main themes (see Braun & Wilkinson, 2003).

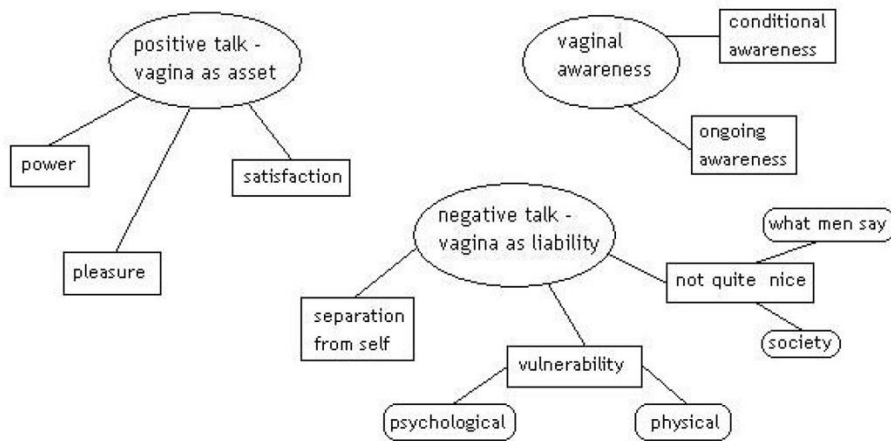

Figure 3: Developed thematic map, showing three main themes (final analysis presented in Braun & Wilkinson, 2003).

Trtílek et al.

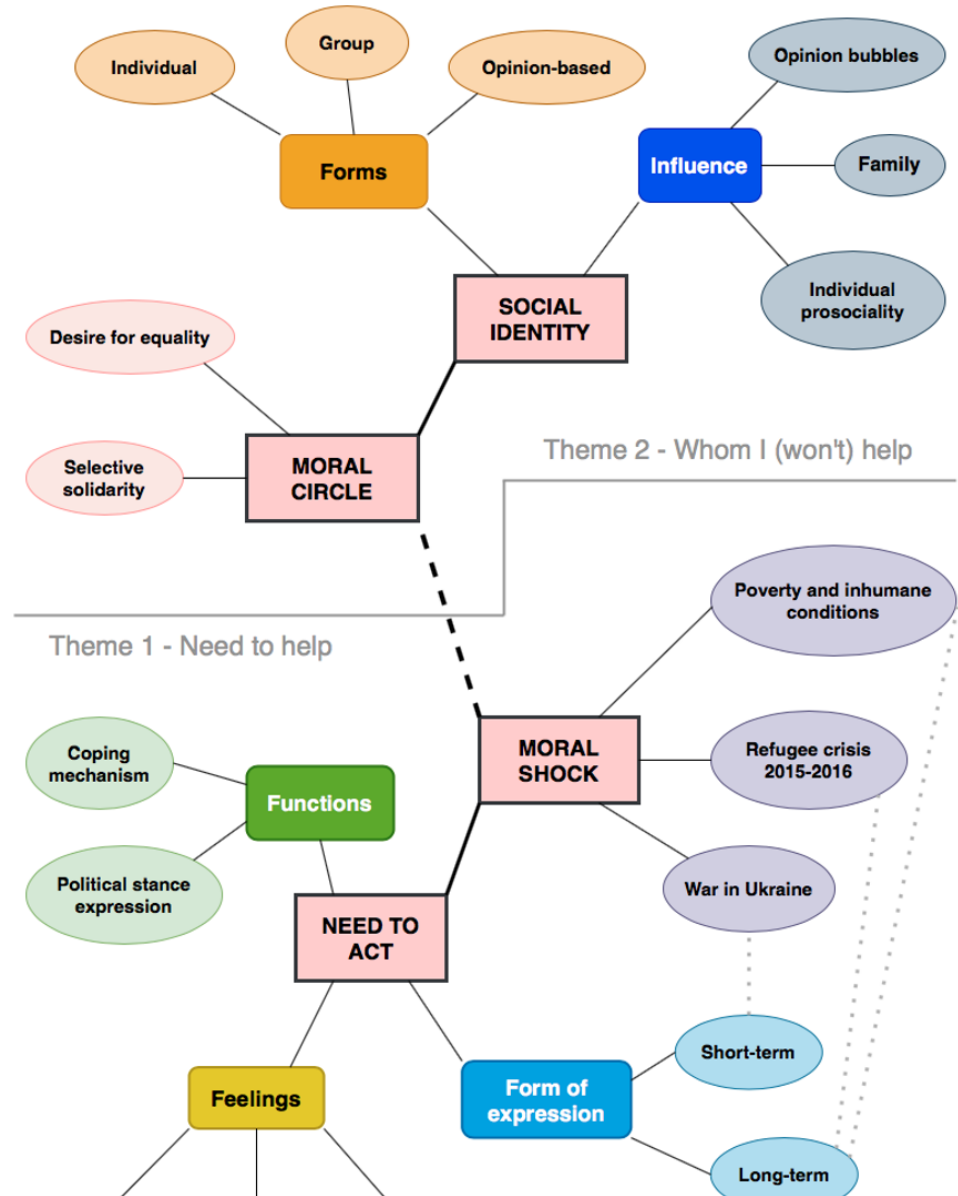
(vnímání štúdia psychológie počas COVID-u)

Tab. 1 Obecná tematická štruktúra

Vnímání psychologie ve společnosti před koronavirovou krizí	Psychologie jako pseudověda Stigmatizace klientů terapie
Změna vnímání psychologie ve společnosti kvůli koronavirové krizi	Destigmatizace Žádná změna
Dřívější osobní vnímání psychologie	Psychologie jako užitečné a smysluplné povolání Nejasná nebo úzká představa o profesi Touha po propojení poznatků, porozumění psychickému dění a pomoci jiným Náročnost psychologie záleží na osobnosti a referenčním bodu porovnání
Osobní změny ve vztahu k psychologii	Vnější Náročnost online terapie Vidina uplatnění
	Vnitřní Kladná zkušenost s dobrovolnictvím Snížení motivace ke studiu následkem online výuky

Novák Bobulová et al.

(pomoc utečencom a utečenkám z UA)

Tematická analýza

Victoria Clarke

- <https://www.youtube.com/watch?v=4voVhTiVydc>

What is thematic analysis?

56,972 views • Dec 9, 2017

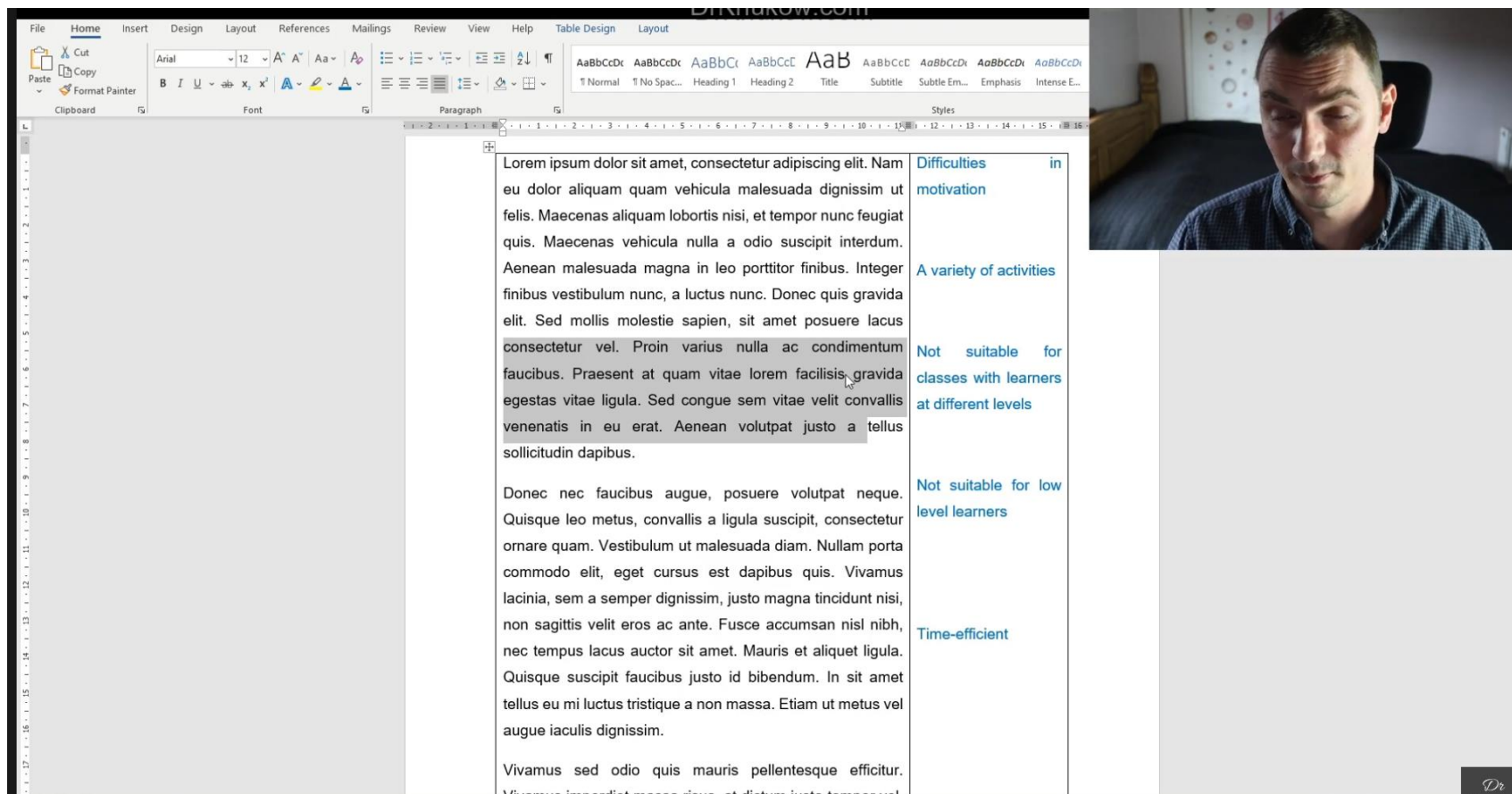
612 12 SHARE SAVE

Automatizované spracovanie kvalitatívnych dát

Kódovanie vo worde (výskum online učenia)

farby, komentáre, tabuľky...

<https://www.youtube.com/watch?v=XOYhkUC21wQ>

The image shows a screenshot of a Microsoft Word document with a video overlay of a man speaking. The Word interface includes the ribbon (File, Home, Insert, Design, Layout, References, Mailings, Review, View, Help, Table Design, Layout) and the document content. The document text is as follows:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam eu dolor aliquam quam vehicula malesuada dignissim ut felis. Maecenas aliquam lobortis nisi, et tempor nunc feugiat quis. Maecenas vehicula nulla a odio suscipit interdum. Aenean malesuada magna in leo porttitor finibus. Integer finibus vestibulum nunc, a luctus nunc. Donec quis gravida elit. Sed mollis molestie sapien, sit amet posuere lacus consectetur vel. Proin varius nulla ac condimentum faucibus. Praesent at quam vitae lorem facilisis, gravida egestas vitae ligula. Sed congue sem vitae velit convallis venenatis in eu erat. Aenean volutpat justo a tellus sollicitudin dapibus.

Donec nec faucibus augue, posuere volutpat neque. Quisque leo metus, convallis a ligula suscipit, consectetur ornare quam. Vestibulum ut malesuada diam. Nullam porta commodo elit, eget cursus est dapibus quis. Vivamus lacinia, sem a semper dignissim, justo magna tincidunt nisi, non sagittis velit eros ac ante. Fusce accumsan nisl nibh, nec tempus lacus auctor sit amet. Mauris et aliquet ligula. Quisque suscipit faucibus justo id bibendum. In sit amet tellus eu mi luctus tristique a non massa. Etiam ut metus vel augue iaculis dignissim.

Vivamus sed odio quis mauris pellentesque efficitur. Vivamus imperdiet massa risus, at dictum iusto tempor vel

The video overlay shows a man in a blue shirt speaking. The document content is partially obscured by the video and a table on the right side of the page.

Difficulties in motivation
A variety of activities
Not suitable for classes with learners at different levels
Not suitable for low level learners
Time-efficient

Kódovanie pomocou softvéru: Atlas-ti

dlhé video (Ivana):

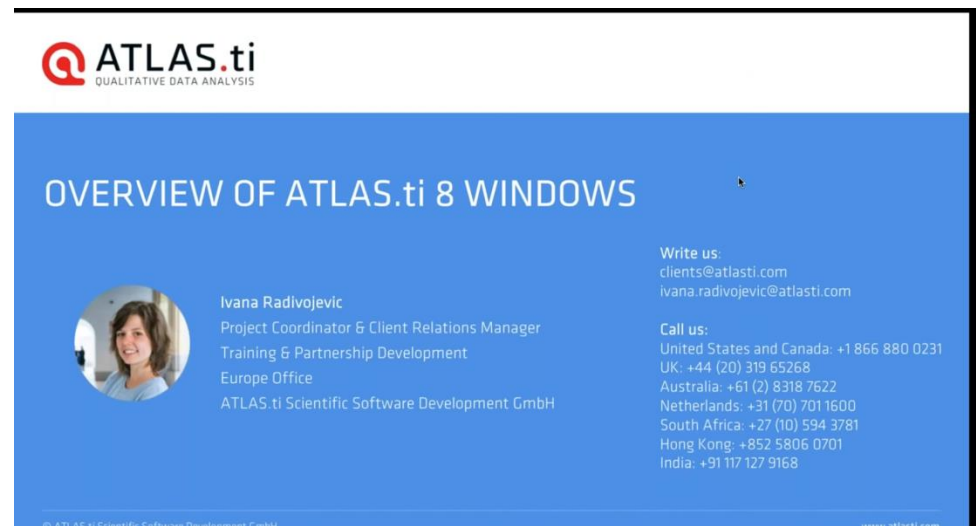
<https://www.youtube.com/watch?v=EK9yZ0VqZgE>

krátke video:

<https://www.youtube.com/watch?v=m5G7mQPgL-g&list=PL8CTEdsSSmZEdst4E2bJ06Gp9VeE3fouV>

aktuálna verzia Atlas-ti:

<https://atlasti.com/video-tutorials/atlas-ti-windows-video-tutorials>

ATLAS.ti
QUALITATIVE DATA ANALYSIS

OVERVIEW OF ATLAS.ti 8 WINDOWS

 Ivana Radivojevic
Project Coordinator & Client Relations Manager
Training & Partnership Development
Europe Office
ATLAS.ti Scientific Software Development GmbH

Write us:
clients@atlasti.com
ivana.radivojevic@atlasti.com

Call us:
United States and Canada: +1 866 880 0231
UK: +44 (20) 319 65268
Australia: +61 (2) 8318 7622
Netherlands: +31 (70) 701 1600
South Africa: +27 (10) 594 3781
Hong Kong: +852 5806 0701
India: +91 117 127 9168

© ATLAS.ti Scientific Software Development GmbH

Ďalšie softvéry: N Vivo, MAXQDA,
Etnograph...

Skupina 1: Digitálna stopa

H: Jde o to, že # ta etická prezentace vlastně znamená... chovat se tak, aby# nějakým způsobem člověk neškodil druhým, to znamená třeba svým klientům, nebo zároveň jakoby neznehodnotil to jméno té psychologické obce a choval se prostě asi příkladně.

U: Tak to už je něco, co jsme probrali v těch minulých otázkách, ne? Bych řekl, že jsme to celkem zodpověděli asi.

H: Jo, &, a jsou nějaké nějaké etické principy, na které by si # měl především dát pozor psycholog?

U: ...Asi být ohleduplný a...možná otevřený, což nevím, jestli spadá pod etiku.

H: & dobře, #. Teď bych se tě chtěla zeptat na digitální stopu psychologa na sociálních sítích. Co pro tebe znamená digitální stopa?

U: Je to něco, co po nás zůstane na internetu, i když si to ani nemusíme uvědomovat – to, cos zmiňovala, že smazaný věci nejsou často úplně odstraněny.

H: & jo, pro nás – já ti to teď jakoby řeknu, jak to vidíme my, abychom se nějak potkali a věděli jsme, že mluvíme o tom stejném. Pro nás v tomhle výzkumu je hodně důležitá ta aktivní digitální stopa, což jsou prostě veškeré informace, které o sobě ten uživatel vědomě a dobrovolně zveřejní prostřednictvím různých služeb – tedy profily na sociálních sítích, fotky, videa atd., což jsi říkal. # je pro tebe relevantní tvoje digitální stopa v souvislosti s povoláním psychologa?

U: ...myslím, že...# se na sociálních sítích vůbec nevžívám do role psychologa a naopak se vyhýbám tomu, abych měl nějaký názory k psychologickým aktuálním věcem. A sdílím tam jenom svůj nějaký osobní život, fotky s kamarádama a tak, ne názory.

H: & Takže to pro tebe jakoby v tomhle smyslu tolik relevantní není, protože se tam nevžíváš do té role.

U: Ano.

- super transkript (použité aj značky)
- nechat' voľnejšie hovoriť participanta o tej téme
- participantovi aj mne sa zdá, že sa trochu opakujete
- niekoľko nepochopených otázok

Skupina 2: AI a psychológia

Výzkumník: Jo, super. A teď jenom tak na závěr by mě zajímalo, jestli ty bys chtěl něco dodat, co jsme se tady bavili, ať už to byly ty různé implementace, to tvoje směřování, ta praxe využití!, jestli tebe ještě něco napadá, co bys chtěl doplnit.

Participant: No, možná bych jenom dodal, že fakt vnímám, že umělá inteligence je teďka prostě všude tlačaná, nebo prostě všude úplně se o tom mluví a pamatuju si, že ne tak dávno byla v podobný pozici virtuální realita a můžeme se podívat, kde teďka skončila virtuální realita, se týče nějakého populární laický veřejnosti. Neříkám, že nemá zajímavý implementace třeba ve výzkumu, nebo i v té terapii, ale myslím si, že ten jako boom velký vlastně opadnul a trochu očekávám, že něco podobného by se mohlo stát i s tou AI. Že prostě je to podle mě dobrý nástroj, který ale teďka je hrozně známej v široké veřejnosti a myslím si, že za pár let se odsune spíš do té vědecké veřejnosti, ať už těch ajťáků, co to vyvíjí, tak už těch profesionálů, kteří to třeba v něčem využívají, ale myslím si, že to, jak dneska běžný lidi o tom všude se mluví i v médiích, tak to si myslím, že už nebude takový hype.

Výzkumník: Dobře, chápu, co říkáš, ale teď mě trošičku zarazíš s tím, jak jsi říkal, že to spíš bude využívat vlastně laická veřejnost, než ti, co vydělávají tou intelektuální prací, tak jestli mně to můžeš jednou trochu na závěr osvětlit?

Participant: Jo, tím jsem myslel spíš to, že v rámci třeba té svojí profese, že myslím si, že dřív to bude možné kvalitně implementovat v méně kvalifikovaných profesích, v profesích, které jsou běžnější, a tím i právě třeba nahradit úplně ty lidi. A potom vlastně už se o tom tolik nebudem mluvit, protože ty lidi ani tu práci už dělat nebudou, možná, nevím, nebo víc tím zahltí ty odvětví, které nejsou tak kvalifikované. Až úplně poslední budou podle mě nahrazený třeba vědci, dejme tomu. Jo, jo.

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy s kým, základné charakteristiky)
- treba poskytnúť aspoň slovne informovaný súhlas
- transkript bez značiek
- dobrý priestor pre participanta, dobrá interakcia s ním
- zjavne ho to bavilo

Skupina 3: Kariéra absolventov psychológie

T: „Co by podle tebe mohlo zapříčinit změnu tohoto rozhodnutí?“

R: „Nad tím se musím chvíli zamyslet, protože teď nevím... Asi nejspíš to, kdybych se setkal s někým, kdo potřebuje víc pomoci v jiném směru nebo jiné oblasti týkající se psychologie. To by mě mohlo přesvědčit o tom, že jako vývojovka je hrozně důležitá, ale tohle je ještě důležitější. Ale teď mi nepřijde, že je něco kde bych mohl svým působením ovlivnit životy více lidí než ve vývojovce. S tím, že v dnešní době obzvláště s rozmachem sociálních sítí a médií a s tím spojené kyberšikany jsou ty děti pod neskutečným nátlakem. A jak můžeme vidět po celé Evropě a Americe, tak je neskutečněj rozmach mentálních onemocnění nebo poruch mezi mládeží. Můžeme vidět obrovsky zvýšené množství depresí a úzkostí a dalších onemocnění, kdy se s tím dítě nebo dospívající musí potýkat po celý zbytek svého života. A myslím si, že právě z toho důvodu budu směřovat hlavně do té vývojovky. Nakonec by to rozhodnutí mohlo být dost ovlivněno asi i praxí nebo zkušeností z oboru, tam ale doufám, že by mě to v mojem rozhodnutí spíš utvrdilo. Je otázka, jestli bych tam právě nenašel někoho, kdo potřebuje pomoci víc. A protože jsem se o tomhle rozhodl celkem nedávno, tak si nejsem ani jistý, jestli se třeba rozděluje ta psychologie takhle do 12 a od 12 let nebo třeba od jiného věku. A tam bych se právě asi rozhodoval na základě toho, která oblast těch dětí je víc nějak zasažená těmi psychologickými problémy.“

T: „Podle čeho se dle tvého názoru o své budoucí kariéře rozhodují tvoji spolužáci?“

R: „No, to je dost dobrá otázka, protože já si myslím, že nemám vlastně ponětí. A je mi vlastně až smutno z toho, že někteří ze spolužáků nemají žádnou vizi do budoucna. Tím je teď nechci vůbec nějak shazovat nebo poškozit, ale myslím si, že spousta z těch lidí tam šlo

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas poskytnutý
- transkript bez značiek
- dobrý priestor pre participanta, cítil sa dobre a téma ho zaujímala

Skupina 4: Motivácia pre štúdium psychológie

EK: A jak vnímáš svoji motivaci ke studiu teď?

J: Myslím, že jsem stále dost podobně nadšená, jako když jsem sem šla do toho, ale určitě je to nadšení zklidněné, a daný do těch realistických hranic nebo hledí se na to, co můžu a co ne. A momentálně je to takové, že občas bojuji s tím, že bych toho chtěla dělat víc. Mám pocit, že bych měla mít víc praxí nebo se pouštět do těch věcí nebo i víc studovat tu teorii, která je důležitá pro ten základ, abych potom mohla pracovat prostě s kýmkoliv.

Tak vlastně s tím občas bojuji, protože mě nikdo k tomu nenutí nebo to není nutně vyžadované. Takže trochu vlastně s tím bojuji, že nemusím dělat ty věci, ale vlastně bych to chtěla. Takže občas trochu bojuji s tímhle.

EK: Já chápu. Tak děkuju, to je první část. |

Část druhá: podmínky pro udržení motivace.

EK: Tady se zaměříme na rozdíl mezi vlivem vnějšku a vlivem tvého rozpoložení. Takže vnímáš, že má vnější prostředí vliv na tvou motivaci?

J: Jo. Jo, určitě má velký vliv, jako co se týče třeba spolužáků, který se pouštějí do nějakých věcí, jako praxe, nějaké dobrovolničení, nebo i třeba co se týče nějakých projektů a toho, jak přistupují, vlastně jejich přístup k té škole, tak to mě často motivuje.

Když vidím, že se někdo snaží a vidím to nadšení a vidím, proč to dělají, tak mám větší tendenci potom to taky dělat a motivuje mě to, dál studovat ty věci, nebo je dělat poctivě a pečlivě. A pak mě určitě taky motivují často vyučující, který máme. Pokud jsou dobrý. Nebo často mě motivuje to, když mluví o těch daných tématech a jak třeba tam není dost lidí nebo že tam tohle chybí, tak mě to často motivuje se na ten okruh nebo ten směr v psychologii víc zaměřit, víc se na to podívat a přemýšlet třeba o tom, jestli by to nebylo něco, co mě by zajímalo.

EK: A motivuje tě ještě něco pozitivně, co se týče prostředí školy? I třeba tady to fyzické prostředí, tak třeba další lidi na fakultě nebo organizace fakulty.

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas treba mať poskytnutý aspoň ústne (normálne aj písomne)
- transkript bez značiek
- dobrý priestor pre participantku, cítila sa dobre a téma ju zaujímala
- treba zhříňat', ak máte rozhovor štrukturovaný po tematických okruhoch
- dlhší rozhovor, bude sa s ním dať dobre pracovať

Skupina 5: Psychoterapeutické výcviky

Výzkumník 1: A ty to momentálně vnímáš jak, kdyby byla dlouhá čekačka?

Nováková: Jako momentálně by mi to asi až tak nevadilo, protože se chci ubírat do kliniky a tam je to stejně na dlouho. Ale jinak nevím, kdybych chtěla třeba do školní psychologie, tak bych nad tím velmi uvažovala.

Výzkumník 1: Jaký je tvůj názor na finanční dostupnost psychoterapeutických výcviků? My už jsme se toho trochu dotkli, tak se o tom pojďme pobavit víc.

Nováková: No, tak to je hrůza. Já jsem o tom zjistila až nedávno. Protože mě to asi nenapadlo, že by to mohlo být až tak drahý. Nevím za co. Jako za co platím až tolik peněz no, ale je to hrůza prostě. Zadlužím se hned po škole, no hnus.

Výzkumník 1: Jaký faktor hraje pro tebe cena ve výběru toho jednotlivého výcviku konkrétního?

Nováková: Hodně velký, protože jsem student, nemám nejvíc peněz a vyjdu školu a mám hned uvažovat jestli dám 300 tisíc nebo 500, tak je to asi jakoby velké rozdíl no.

Výzkumník 1: A myslíš si, že by mohla být ta finanční nedostupnost důvodem tvého upuštění od absolvování psychoterapeutického výcviku?

Nováková: Určitě mohla, pokud nenajdu nějakou stabilnější práci s dobrým platem a budu muset na sebe brát nějaké dluhy a tak, tak by se mi to asi úplně nelíbilo, no.

Výzkumník 1: To dává smysl. Tak teďka asi z trošku pozitivnějšího soudku. Co očekáváš, že ti absolvování psychoterapeutického výcviku vlastně přinese do života.

Nováková: Do života profesního nebo asi obecně?

Výzkumník 1: Obecně.

- každý rozhovor musí mít hlavičku (kto ho robil, kedy s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas bol poskytnutý ústne
- transkript bez značiek
- príliš veľa na ňu strieľate otázky, treba ju nechať rozprávať voľnejšie (niekedy dlhšia otázka ako odpoveď)
- bude sa to zle analyzovať
- dobre reflektujete, keď ste už príliš sugestívni
- je to ťažké, keď téma nie je ešte pre nich 100% relevantná

Skupina 6: Psychológia a výchova detí

H: Tak pro mě ideální výchova je tak, abych přistupovala k tomu dítěti s trošku pohledem na svět jeho očima, jakoby trošku vnímala to, jak to dítě vnímá ten svět. Zároveň ale bych nechtěla, aby se celý svět točil kolem toho dítěte, nechtěla bych, aby (eh) si dítě duplo a tak bylo. To bych považovala za selhání v rámci mého rodičovství.

A v porovnání s mojí výchovou, jakože moji rodiče byli hodně liberální. Myslím si, že ne na každé dítě to platí, sama to vidím, protože mám bratra. A u toho to až tak prostě neplatilo jako u mě. A myslím si, že je hodně potřeba individuální přístup. Nemyslím si, že když má člověk tři děti, tak na všechny platí to stejné. Myslím si, že každý potřebuje trošku jiný ten přístup, trošku jinak vysvětlovat věci. Trošku někdo potřebuje pomaleji, někdo zase je takový právě, že mu to vyhovuje rychleji. A v rámci toho bych chtěla trošku asi se diferencovat od mojich rodičů, kteří k nám přistupovali úplně stejně. Takže...

Ale jinak si myslím, že naši hodně mi dali svobodu. Hodně... Hodně tam byly pro mě, když jsem potřebovala, i když teď potřebuju. A to bych ráda držela i u svých budoucích potomků.

N: A napadají ti ještě nějaké konkrétní příklady toho, v čem bys chtěla výchovu svých rodičů napodobit? Nebo v čem se vyhnout?

H: Určitě. V čem bych chtěla napodobit? Napodobit, co mi říkala hodně mamka, je, že můj děda mamku hodně bil. A kvůli tomu moji rodiče nikdy na nás nevztáhly ruku, tak toho bych se chtěla striktně držet. (ee) Samozřejmě to dítě musí pochopit, že je něco špatně a to, že ho člověk chytne třeba více za ruku, to je za mě v pořádku, ale to dítě rozhodně nebít, to je za mě prostě... To je věc, která není potřebná a prostě nějakým způsobem je potřeba s tím dítětem více třeba mluvit, to bych byla ráda, kdybych udržela.

Určitě bych byla ráda, kdybych udržela takový trošku přátelštější vztah, protože s rodičem mám hodně dobrý vztah a mám hodně kamarádský vztah s nima a to bych byla ráda, kdyby potom do nějakého budoucí výchovy už toho staršího dítě, kdybych taky udržela.

Čemu bych se chtěla hodně vyhnout? (ee) Je asi porovnání sourozenců. To u nás hodně fungovalo, protože já jsem prostě víc studijní typ, můj brácha není, takže hodně jako byl porovnan. Teda nejenom rodičemi, ale i učiteli, ale hodně rodičemi, že já jsem to hodnější dítě a že já jsem teda ve škole jedničkářka a on ne, při tom má úplně jiné přednosti.

Tomu bych se chtěla vyhnout a taky bych se ráda vyhla tomu, že moje mamka hodně striktně od malička, to má asi od svých rodičů, bych spíš řekla, že hodně jede na to, že člověk musí být úplně extrémně štíhlý. Já myslím si, že na tu výchovu to mělo hrozný dopad. Že iakože urážkv. iakože isi tlustá. zhubni a tohle. takže to hodně narušilo ten náš

- informovaný súhlas bol poskytnutý písomne
- transkript s pokusom o značky
- dobrý priestor pre participantku, téma ju zaujímala, mala k nej čo povedať
- bola otvorená - hovorila aj o svojich osobných skúsenostiach z detstva
- už má vyštudovaný iný Bc stupeň, už je zrelšia
- dlhší rozhovor, bude sa s ním dať dobre pracovať

Skupina 7: Manželstvo a dlhodobé vzťahy

JO: Rozumím.

KM: A potom v podstate som bol chvíľu single a mal som nejaké nezáväzné známosti a potom som v podstate začal randiť s mojou terajšou priateľkou a od vtedy sa v podstate motáme spolu a chvíľu trvalo, kým sme sa dali oficiálne dokopy, pretože som za začiatku nebol tomu otvorený, pretože som sa cítil nevyrovnané ešte z toho všetkého, čo som si prežil predtým. Ale nakoniec, po nejakom čase, keď došlo na situáciu, že som si musel vybrať, že buď sa vzchopím alebo vlastne prestaneme randiť, tak som si povedal, že asi nechcem byť bez nej.

JO: Takže teda ste v dlhodobom stabilnom vzťahu.

KM: Ano

JO: Priesuneme sa na ďalší okruh. Následujúca otázka je: Ovlivňujú dle vašeho názoru dlhodobé partnerské vzťahy životnú spokojnosť?

KM: No podľa môjho názoru jednoznačne ovplyvňujú. Myslím si, že človek si vie nájsť nejaký pokoj a zmysel aj v samote. Ale zároveň je veľmi dôležité, ak má niekoho, o koho sa môže oprieť, ak má proste nejaké zázemie alebo proste nejaký... Nevie. Nejaký domov s nejakým druhým človekom, že vie, že proste existuje nejaký vzťah na ktorý sa môže spoľahnúť, nech sa deje čo sa deje a že... A to je akože ten ideálny prípad, keď proste tie vzťahy sú kvalitné a ako keby dodávajú človeku istotu, tak mi to príde veľmi dôležité. Iný prípad by možno bol, keby bol niekto v nejakom toxickom alebo nezdravom vzťahu, kde tá proste dynamika je iná a je to také divoké a spôsobuje to veľa stresu, ale myslím si, že ako keby dobrý vzťah by mal dodávať hlavne proste nejakú istotu a nejaké zázemie, na ktoré sa človek môže spoľahnúť a v tomto hľadisku si myslím, že to vie veľmi ovplyvniť

- informovaný súhlas bol poskytnutý ústne, ale len čiastočne
- transkript bez značiek
- treba aj čísla riadkov
- treba explorať, neskákať formálne z otázky na otázku
- participant hovorí pomerne veľa
- Sugestívne otázky: "Ovlivňujú dle vašeho názoru dlhodobé partnerské vzťahy životnú spokojnosť?"
- kratší rozhovor, naozaj ste sa dozvedeli, čo ste chceli
- Napr. či je ready vstúpiť do manželstva s aktuálnou partnerkou? Alebo ako vníma spoloč. Normy ohľadom manželstva? E.g. „prirodzenosť“

Skupina 8: Subjektívne vnímanie profesie psychológa

- 4 T: jasne, takže je mi 23 a teda v zari jsem nastoupil do prvního ročníku
5 P: magisterského studia psychologie tady právě na FF.
6 T: Co tě vlastně motivovalo ke studiu psychologie?
7 P: # Řekl bych že víc věcí. Z nějaké té povrchní stránky prostě zájem o ten obor.
8 T: Přišlo mi to jako něco zajímavého, # zároveň i vlastně taková motivace ze
9 P: strany rodičů, ne že by mě k tomu nutili, ale spíš jsem skrz ně viděl nějakou
10 T: tu zajímavou stránku psychologie, možná i trochu nezvyklou, a pak jsem
11 P: začal dělat v rámci přípravy na přijímačky praxi v rámci sociální péče, která
12 T: mě také hodně zaujala. # Řekl bych, že to mě tak jako dál motivovalo, možná
13 P: mi to dalo i nějaké směřování.
14 T: Zmiňoval si sociální péči, jaké oblasti psychologie tě vlastně během studia
15 P: zaujaly?
16 T: Tak řekl bych že nejvíc mě asi zaujaly ty praktické aplikace, hodně právě
17 P: třeba v tomhle tom sociálním sektoru. # Řekl bych že to je nejvíc ovlivněno
18 T: právě tou zkušeností z mé praxe, kdy jsem se zabýval hlavně pěstounskou
19 P: péčí a obecně o práci s dětmi z náhradní péče # což je ... což je pro mě
20 T: zajímavá oblast, jelikož se tam zaprvé objevuje i nějaká ta patologie, ale
21 P: zároveň to je i spíš z velké části poradenská psychologie, například ... se tam
22 T: dá využít hodně různých postupů, i ta diagnostika se tam může objevovat
23 P: z toho co jsem se bavil s kolegy # ... Ty bych řek, že mě zajímají.
24 T: # Jaké další směry tě oslovily, ale nakonec si od nich upustil?
25 P: Řekl bych, že původně mě třeba zaujala také klinická psychologie, ale možná
26 T: jsem se od ní trochu odklonil # ... # jelikož to má trochu příliš blízko pro mě
27 P: k medicíně? Což není nutně špatně, jen to není pro mě osobně tak # lákavé a
28 T: asi také cítím, že není tolik blízko k těm mým ideálním schopnostem.
29 P: & No a když takhle přemýšlíš o té své budoucí práci, s jakými osobními
30 T: obavami se setkáváš?

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas poskytnutý aspoň ústne (v reáli treba písomne)
- transkript so značkami
- trochu chaos v písmenkách a číslach – občas nie je jasné, kto je tazateľ a kto odpovedá
- dobre reagujete na participanta
- participanta, téma ju zaujímala, mal k nej čo povedať, ALE
- Rozhovor je neštandardne krátky (3,5 strany), dozvedeli ste sa naozaj dosť alebo len to, čo ste už vedeli?
- dalo sa ešte viac explorať (viď 11).

Skupina 9: Psychológia a AI

inteligence nikdy nebude tak dokonalá, aby v tomto nejak pomohla alebo nahradila ty reálni.

Výzkumník: Dobře. Takže jsi vlastně zmínila to využití vlastně jako před krizovou linkou, jako nějakou alternativu krizové linky, která by mohla být nahrazena umělou inteligencí. Myslíš, že by to mohlo fungovat i tak, že vlastně každý psycholog by měl nějakou vstupní bránu, přes kterou by ten člověk mohl vyjádřit jeho problém s umělou inteligencí, a potom by se mu dostaly ty informace a nemusel by je sám vyzvídat?

Participant: Jo, myslím si, že v tomto by to bylo velmi užitečné, protože by to ušetřilo spoustu času oboum, jak tomu klientovi, tak tomu psychologovi, protože by to šlo třeba udělat online. Jenom z domu něco vyplnit, třeba i jak ty anamnézy se vyplňují, a tak podobně. A pak ten psycholog by se vlastně jenom doptal, co třeba ta umělá inteligence by nebyla schopná z toho zjistit.

Výzkumník: Dobře. Cítíš, že rozvoj umělé inteligence ovlivní některé psychologické obory více než jiné, popřípadě jaké a z jakého důvodu?

Participant: Určitě. Myslím si, že třeba právě v oboru KBT je to teď velké téma, že právě tento směr jde v mnohém nahradit tou umělou inteligencí. Myslím si, že možná v pracovní psychologii bych taky vnímala, že v některých úkonech by tam nemuselo být vyloženě třeba jako pozorování těch reálných lidí, ale zvládla by to umělá inteligence zanalyzovat ty situace líp, třeba při náboru klientů. Ale to si myslím, že je velká otázka v budoucnosti, než se ta umělá inteligence vyvine, aby byla takhle dokonalá, aby se to opravdu nechalo jenom na ní. Takže to je ještě dlouhá cesta, jestli vůbec tam někdy budeme.

Výzkumník: Dobře. Má tohle uvědomění, že vlastně víš, že to má nějaký vliv má na tu psychologii vliv na volbu tvé kariéry?

Participant: Ne, určitě bych se tím neřídila. Spíš bych to využívala jako nástroj, který mě pomůže, než bych se bála, že mi umělá inteligence vezme práce tady v tomto oboru, protože přece jenom v té psychologii je hrozně důležitý mezilidský kontakt, který prostě žádný stroj nikdy nenahradí. Takže zrovna v psychologii si myslím, že se bát nemusíme.

Výzkumník: Dobře. A já vlastně také navážu na tvu nociv. Jaké máš vlastně nociv ohledně

- informovaný súhlas poskytnutý písomne
- transkript bez značiek
- treba čísla riadkov
- participantku téma zaujímala, mala k nej čo povedať
- dobre nadväzujete na to, čo hovorí
- Rozhovor je dosť krátky (5 s.), dozvedeli ste sa naozaj dosť alebo len to, čo ste už vedeli?

Skupina 10: Študenti študujúci 2 odbory zároveň

331 **K:** Jo, takže jakoby i ty různý dovednosti, který se tam naučí člověk. Jo. No, a naopak
332 jako nějaký, vidíš nějaký (zívání) nevím třeba překážky, který jsi musel v průběhu toho
333 studia překonávat? Nebo nevýhody i?

334 **M-H:** Jakože způsobený studiem dvou škol?

335 **K:** Jo.

336 **M-H:** Tak nevýhody, nevýhody jsou určitě, (ee) a překážky jsou ze strany psychologie,
337 která nenahrává přednášky. To mi přijde jako absolutně bizarní, že předměty, který
338 prostě učí, učí lidi prostě každé rok víceméně stejně tak se nejsou ani jednou nikde
339 nahraný na videozáznamu, že ty záznamy prostě nejsou, že prostě studenti nemůžou
340 prostě být flexibilní, že musí si vybrat, že na přednášku teda nebudou anebo, anebo že
341 to prostě nebo nebudou někde jinde, kde třeba musí být, že mají třeba kolize v rozvrhu.
342 Přijde mi to jako úplně zbytečný. Myslím si, že tam je možnost prostě ty přednášky
343 nahrávat. Za covidu se všechny přednášky dělaly prostě elektronicky. Nebyl to žádný
344 problém, ale najednou to zase nejde a zase žádný přednášky nejsou. Kromě prostě
345 asi...dvou vyučujících, tak to prostě nikdo ty přednášky nahrané nemá nebo je neumí
346 zveřejnit, pokud je má. A a to mně přijde fakt hloupý. Jakože pokud, pokud těm
347 vyučujícím jde primárně o to, aby lidi se to naučili, tak by, si myslím, že by měli
348 maximalizovat zdroje, který můžou poskytovat ve výuce a prostě 90 % té výuky je
349 prostě z nějaké přednášky a z nějakých osvětleních pojmů a vysvětlování věci a to
350 prostě od toho tam ti vyučující jsou, aby tohle prostě produkovali a oni to prostě nechtějí
351 produkovat na kameru. Nebo to prostě neprodukují na kameru a a tím prostě hází
352 strašné klacky pod nohy lidem, co dělají něco jiného, než jenom prostě tu školu, nebo
353 co toho dělají prostě víc a mají ambice na hodně kreditů třeba na té jedné škole, tak
354 prostě pak nemůžou chodit na různý věci kvůli kolizi v rozvrhu. To, to mně jako přijde
355 hodně hloupý. Nebo před zkouškou si vzpomenu, že něčemu nerozumím a že prostě to
356 bylo hezky řečeno prostě v přednášce, já nevím, prostě o nějakým já nevím Rogersovi

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy, s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas poskytnutý ústne, ale trochu ležérne
- transkript so značkami (vlastné)
- sú čísla riadkov
- participant má veľa čo povedať
- pýtať sa nielen na to, čo robí, ale aj na prežívanie, zvládanie
- najdlhší rozhovor, budete mať veľa materiálu na analýzu

Skupina 11: Dezinformácie

J: takže ... určite si myslím, že by se to mělo adresovat, na druhou stranu si nemyslím, že třeba ... jako určité to ... pár lidem pomůže, ale nevyřeší to ten problém.

T: Jo, jo. Mám ještě pocit, a nejsem si úplně jistá, ale je k tomu, váže se k tomu další otázka, že si při # tom, když si popisovala ten vývoj, jak si myslíš, že se to bude vyvíjet, zmiňovala i nějakou jako strach, tak se # zeptám, jestli cítíš v souvislosti s tou problematikou dezinformací někdy i například # ten strach nebo nějakou ... podobnou emoci?

J: No určité cítím strach, protože (mi) přijde, že # dezinformace jsou hodně silným nástrojem aji třeba na rozdělování společnosti # ... a ... no ... a na mobilizaci lidí (proti) jako ... no, používá se to k mobilizaci lidí a třeba i v té souvislosti s válkou na Ukrajině prostě.

T: (&)

T: Je to takové ... jako mám z toho strach, protože ... protože ... potom můžou (ty) lidi mobilizovat na @ stranu Ruska

T: (Jo)

J: a může to dopadnout špatně, takže ... no ... teďka to asi není úplně dezinformace, ale (teďko) jsem nedávno četla, že vlastně aj(i) do ruské armády prostě nabírají nějaké ... ne-nemám hned zdroj, ale

T: &

asi bych ho dohledala, # nabírají # z nějakých asijských ... nebo ... no asijských zemí prostě lidi # pod záminkou (nějaké) práce

T: &

J: a potom tam dojedou a prostě ... jsou ve válce. A jakože ... ani, ani to nechtěli,

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy, s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas poskytnutý ústne
- transkript so značkami
- nie sú čísla riadkov
- nechávate dosť priestoru participantke
- Je dobré, že sa pýtate aj na emócie, nielen na informačné správanie

Skupina 12: AI v psychológii

33. T: Jak vnímáš využití AI v psychoterapii v souvislosti s dostupností terapeutických služeb?

34. S: No, myslím si, že # to není správná cesta jakoby řešit nedostatek tady té psychoterapeutické pomoci tou umělou inteligencí, což samozřejmě jako je to rychlé, levnější třeba řešení, ale nemyslím si, že je to dobrý krok.

35. T: Jak vnímáš vzestup AI v kontextu Tvojí motivace ke studiu psychologie?

36. S: Myslím si, že tady to je oblast, ve které zrovna # to povolání nejde úplně tak jako nahradit tou inteligencí, nebo já si to nedokážu zatím představit úplně, takže mně to nějak jako neohrožuje a myslím si, že to spíš může být dobrý jako parták na to vyhledávání informací nebo třeba # té pomoci, ale asi no, nemyslím že by se, že by mohlo nastat, že by prostě ta profese třeba nebyla už potřeba, že bych se cítila nějak ohrožená tím.

- nechávate málo priestoru participantke
- Veľmi krátke interview (cca 4 s.), dozvedeli ste sa všetko, čo bolo treba?

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy, s kým, základné charakteristiky)
- nevolajte ľudí subjektí, to je z experimentálneho výskumu, sú participanti
- informovaný súhlas poskytnutý ústne ale minimalisticky (súhlas s nahrávaním)
- transkript so značkami
- sú čísla riadkov
- treba sa dopytovať, reagovať

Skupina 13: Narastajúca potreba psych. starostlivosti

nemam. mám to zprostredkované.

D: A myslíš si, že sa ako v čase potreba po psychológiách zmenila?

K: Já si myslím, že určité ten trend je takový, že lidé shánějí psychology častěji, což může být dáno určitě... ummm... tím, že se stává trochu větším trendem (to jsem se zamotal). Takže momentálně se možná stává to, že se návštěva psycholog, méně nebo... detabuizuje, takže lidé shánějí častěji a také se mluví o nárůstu psychických onemocnění takže určitě si myslím, že poptávka roste.

D: Enhnm Kdes to zaznamenal to, že se o tom mluví o tom nárůstu psychického onemocnění? Přes které médium nebo tak ?

K: Tak já si myslím, že obecně přes skrze konverzaci s dalšími lidmi a nepamatuju si, že bych si o tom něco četl, ale myslím, že z konverzací s různými lidmi.

D: No a kdybys ty ale chtěl hledat nějakou... jako hypotetická situace... nějakou psychologickou pomoc, nebo někdo z tvých blízkých by ji chtěl najít. Tak co si myslíš, že by jako mohlo jim stát v cestě, co by jim mohlo překážet nebo sobě? To je docela jedno

K: Tak jednak nějaká obava, protože to je na jednu stranu to může vypadat jako vlastně přiznání nějaké slabosti, že už vlastně potřebuju pomoct. Někdo to může vnímat jako důkaz, že, že je blázen, nebo může podléhat různým, nebo může prostě se řídit těmi stigmaty nebo tím tabu, které se nachází ve společnosti. Takže to je jedna věc, která může bránit návštěvy psychologa.

A obecně strach z neznámého nebo možná nějaká i nedůvěra spousta lidí nevěří odborníkům nebo má nějaké přesvědčení, které mu v tom brání vyhledat psychologa.

D: To tabu teda tam pořád jakoby je, i když je to...

K: Myslím si, že je na ústupu, ale stále tam je velmi silná... Err... averze vůči vlastně vyhledání někoho, kdo bude pomáhat s duševními problémy jedince. Vlastně jde o to, že tam

- každý rozhovor musí mať hlavičku (kto ho robil, kedy, s kým, základné charakteristiky)
- informovaný súhlas poskytnutý ústne mimo záznam
- toto nie je experiment
- transkript bez značiek
- nie sú čísla riadkov
- dobre sa dopytujete, reagujete
- Participanta to zaujíma, keď nevie odpovedať, povie

Domáca úloha na 6.12. 2024

1. Prečítate si text

- Koutná Kostínková & Čermák o IPA In Řiháček, Čermák, Hytych, 2013
- O Metodě zakotvené teorie v knižke Řiháček, T. Čermák, I., Hytych, R. (2013). Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy. MU: Brno

2. Zanalyzujete každý svoj rozhovor prostredníctvom jednoduchej indukčívnej tematickej analýzy

- Identifikujete klíčové témy a subtémy
- Priradíte k nim relevantné citáty
- Nám 6.12. odprezentujete len tematickú štruktúru s citátmi (uložte to do 4.12. do polnoci na drive)
- *Do práce (termín 15. 1. 2025)*
 - *Napíšete komplet info: výskumný problém, ciele, otázky, metóda zberu dát (pripojíte finálny scenár rozhovoru), okomentovaná tematická štruktúra s citátmi, záver.*
 - *Rozsah do 15 normostrán/skupina*